

Шовак Д.Р.

Студентка I курсу напряму підготовки «Правознавство»
ПВНЗ «Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля»

КОНФЕДЕРАЦІЯ ТА ОБ'ЄДНАННЯ ДЕРЖАВ

Факт міждержавного об'єднання відомий людству з давніх віків. Так, вже в Древньому Римі ми спостерігаємо формування Римської держави, а в епоху Середньовіччя – Французьку державу і Візантійську імперію. Якщо наблизитись до більш сучасного суспільства, то яскравим прикладом стає Радянський Союз.

Як формування так і розпад цих та інших мегадержав стає значним поштовхом для становлення сучасного світу. Проте, конфедерація як предмет, на відміну від федерацій і унітарних держав, поступається своїм розмахом вивчення деталей і систем формування, становлення і функціонування такої держави.

З метою вивчити та проаналізувати проблеми становлення міждержавних об'єднань, в тому числі і конфедерацій, було написано чимало наукових робіт та проведено дослідів. Наприклад, роботи Тихомирова Б.А., Корецького В.М., Марченко Н.М. та інших [1].

Серед наукових досліджень заслуговують уваги роботи Арзамаскіна Н.Н. «Еволюція форм держави» та Суміной Е.Е «Співтовариство націй» [2].

Проте, ці роботи не освітлюють всіх питань міждержавного об'єднання, а скоріш покладені на глибоке вивчення конкретних форм об'єднань, їх структури і методів.

Для раціонального використання термінів потрібно провести аналіз їх початкового значення і визначити найпоширеніші варіанти об'єднання держав.

Об'єднання – це створення, формування, одного цілого з різних, окремих деталей, частин. Виділяють такі види об'єднань держав:

- 1) співдружність – це добровільне об'єднання держав в єдине ціле;
- 2) союз або співтовариство – державне об'єднання, що, як правило, має на меті вирішення поставлених питань та встановлених цілей;
- 3) унія – держава, що очолюється єдиним монархом;
- 4) коаліція – військове державне об'єднання, що має на меті вирішення конкретних питань;
- 5) імперія – могутня держава, що об'єднує в собі різні території і народи в єдину державу, з єдиним центром, і закріплює значні позиції на карті світу;
- 6) протекторат – це форма міждержавних відносин, за яких одна із сторін визнає залежність від іншої.

Повертаючись до конфедерації, як форми державного об'єднання і до її конструкції, можемо виділити, основні, базові положення:

- 1) Держави, що входять до цього об'єднання мають рівний правовий статус.
- 2) Компетенція конфедерацій залежить від компетенції держав, що входять в неї, а поставлені цілі випливають із потреб об'єднаних держав.

Казанцев А.Ю.

студент юридичного інституту Національного авіаційного університету,
м.Київ, Україна

Пивовар Ю.І.

доктор філософії в галузі права, доцент, Національний авіаційний університет

НОРМАТИВНА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЮРИДИЧНИХ ДІЙ В БЮДЖЕТНОМУ ПРАВІ: НЕДОЛІКИ ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ

В системі юридичних фактів юридичні дії у бюджетному праві мають свої особливості та характеризується тим, що усі вони спрямовані на формування, розподіл, використання бюджетних фондів коштів. При цьому суб'єкти бюджетних правовідносин не можуть на власний розсуд вчиняти вказані дії. Вони діють, виконуючи обов'язки, лише якщо останні визначені в нормах бюджетного права. У зв'язку з зазначеним, очевидно, юридичні дії суб'єктів бюджетних правовідносин повинні бути якомога чітко визначені у бюджетному законодавстві. Проте, на наш погляд, нині багато юридичних дій не повно визначені в бюджетному законодавстві, або ж взагалі нормативно не регламентовані. Відсутність конкретизації таких дій у чинному бюджетному законодавстві призводить до виникнення спорів (конфліктів) між суб'єктами бюджетних правовідносин, та як наслідок – до хронічного недофінансування окремих бюджетних програм, не ефективного розподілу бюджетних коштів, не раціонального використання бюджетних фондів коштів тощо.

Досліджуючи юридичні дії в бюджетних правовідносинах, необхідно зазначити, що однією з ознак імперативного методу бюджетно-правового регулювання є юридична нерівність суб'єктів таких правовідносин. Одні суб'єкти мають владні повноваження щодо інших суб'єктів. Так, Кабінет Міністрів України, фінансові, контролюючі органи наділені владними повноваженнями щодо розпорядників та одержувачів бюджетних коштів, які виражені у вчиненні дій по: встановленню дотацій вирівнювання, бюджетних призначень, затвердженню кошторисів; застосуванню заходів впливу (бюджетних санкцій) за вчинені бюджетні правопорушення. Розпорядники й одержувачі бюджетних коштів у свою чергу вчиняють більшість дій, як правило, не за власним волевиявленням, а за приписами бюджетного законодавства, рішеннями (вказівками) уповноважених владних органів. При цьому основними з них є дії, спрямовані на використання (а для ГРБК – на розподіл) бюджетних коштів, дії з надання бюджетної звітності щодо надходження та використання коштів бюджету та інші. Дій, які учасник бюджетного процесу має право вчиняти за власним волевиявленням, у бюджетному законодавстві значно менше, ніж зобов'язуючих.

У бюджетних правовідносинах, де публічні фінансові органи, особливо контролюючі, наділені владними повноваженнями щодо розпорядників та одержувачів бюджетних коштів, питання чіткої нормативної регламентації дій таких органів з метою ліквідації й недопущення конфліктів між суб'єктами бюджетних правовідносин є до-

суть актуальним. Як свідчить практика, бюджетне законодавство перебуває на черговому етапі розвитку (що зумовлено зокрема вибором євроінтеграційного орієнтуру), а тому зміни до нього вносяться достатньо часто й глобально. На жаль, такі зміни не завжди позитивно відображаються на інтересах суб'єктів господарювання зокрема, та на розвитку бюджетних правовідносин (наприклад, у частині виконання видаткової частини державного бюджету тощо) загалом, оскільки містять іноді суттєві недоліки, колізії з іншими правовими актами, спричинюють додаткові фінансові витрати, скасування фінансування тощо. Так, наприклад, розпорядженням КМ України від 04.06.2014 №536-р «Про перерозподіл деяких видатків державного бюджету, передбачених Міністерству освіти і науки на 2014 рік» прийнято рішення про зменшення обсягу видатків споживання за програмою 2201100 «Надання загальної та поглибленої освіти з фізики і математики, фізкультури і спорту загальноосвітніми спеціалізованими школами-інтернатами, надання освіти у загальноосвітніх школах соціальної реабілітації» (оплата комунальних послуг та енергоносіїв) на 1600 тис. грн., спрямувавши цю суму на фінансування заходів за програмою 2201180 «Проведення всеукраїнських та міжнародних олімпіад у сфері освіти, всеукраїнського конкурсу «Учитель року» [1]. Беззаперечною є важливість проведення заходів за указаною програмою 2201180, проте видається антигуманним такий спосіб «відбирання» у соціально слабких, менш захищених й постійно недофінансованих верств населення. Тому, уважаємо для недопущення подібних випадків необхідно встановити законодавчу заборону зменшувати упродовж бюджетного року (після затвердження головного бюджетного закону) шляхом перерозподілу на інші цілі з бюджетних програм соціального призначення.

Враховуючи викладене, переконані, що у бюджетному законодавстві повинні бути визначені всі юридичні дії, які породжують права та обов'язки у розпорядників бюджетних коштів усіх ступенів, одержувачів бюджетних коштів. Уважаємо, що крім дій указаних категорій суб'єктів, також мають бути чітко регламентовані обов'язкові дії вищих посадових осіб (зокрема, Президента України), своєчасність й раціональність рішень яких суттєво відображається на бюджетній політиці держави. Це сприятиме зменшенню кількості спорів у бюджетній сфері та не дозволить суб'єктам самостійно трактувати норми бюджетного права на власний розсуд. Така конкретизація повинна здійснюватися на рівні закону, а не в підзаконних нормативних актах, що приймають зокрема Кабінет Міністрів України, Міністерством фінансів України та Державним казначейством України в межах їх владних повноважень.

Література:

1. Про перерозподіл деяких видатків державного бюджету, передбачених Міністерству освіти і науки на 2014 рік : розпорядження Кабінету Міністрів України від 04.06.2014 №536-р // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/536-2014-%D1%80>.

43. Мургузалиев С.И. Этнопсихологические аспекты межнациональных отношений в «зоне» нестабильности» (эмпирические исследования в Дагестане и на Северном Кавказе). – Махачкала: Изд. ДНЦ РАН, 2006.

44. Мургузалиев С.И. Формирование этнической идентичности // народы Дагестана. 2004. № 1.

45. Основные итоги Всесоюзной переписи населения 1989 года на территории Дагестанской АССР // Дагестанская правда. 1990. № 169.

46. «О реабилитации репрессированных народов» (с изменениями от 1 июля 1993 г.). Закон РСФСР от 26 апреля 1991 г. № 1107-1 // www.femida.info.ru

47. Парменов А.А. / Актуальные проблемы политики и права: Сб. науч. тр. Пенза: Изд. ПГУ, 2001.

48. Пепеляева Л.В. Национальный проект «Развитие Агропромышленного комплекса». М., 2007.

49. Перепелкин Л.С., Шкаратан О.И. переход к демократии в полиэтничном обществе // Полис. 1991. № 6.

50. Перов А.В. Тенденции и особенности формирования политических субкультур в современном российском обществе. (Российская политика: вчера, сегодня, завтра) // Вестник МГУ. 2003. Сер. 12.

51. Российский статистический ежегодник. 2002. – М.: Госкомстат России, 2002.

52. Свод Законов РД. 1997 – № 3.

53. Тишков В.А. Этнология и политика. Научная публицистика. – М.: Наука. 2001.

54. Хоперская Л.Л. Централизация власти на Северном Кавказе: проблемы и перспективы // Право и бизнес. 2005. № 4.

55. Цашиева О.К., Муслимов Т.К. Этнополитическая и этносоциальная ситуация в Дагестане и новейшие конфликты // Россия и мусульманский мир. 2008. № 2.

56. Шабаева Ю.П., Садохин А.П. Этнополитология. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2005.

57. Эмиров Э.Д. Политическая культура дагестанского общества, как индикатор зрелости гражданского общества // Социально-политические проблемы современной России. Вып. 3. – Махачкала. ДГПУ, 2007.